

Godkjenning av barnehager

Det er kommunen som sitter med hovedansvaret for at det etableres barnehager som oppfyller kravene i regelverket og som sikrer barna et likeverdig pedagogisk tilbud.

Barnehager skal godkjennes av kommunen før virksomheten kan settes i gang. Godkjenningsordningen skal sikre at det etableres gode barnehager. Kommunen skal allerede i etableringsfasen se til at barnehagelovens krav vil bli fulgt og at det legges opp til en forsvarlig virksomhet.

Sist endret: 10.11.2015

Veiledning og søknad

Kommunen skal veilede søkere

Kommunen skal

- veilede alle som ønsker det om kravene for å starte og drive en barnehage.
- veilede søkere mer utfyllende om hva som ligger i de ulike kravene etter barnehageloven, for eksempel bemanning, vedtekter, og så videre.
- sørge for at saker er så godt opplyst som mulig før kommunen fatter vedtak, og informere om vilkår som andre myndigheter eventuelt har stilt på sine områder før den kan gi godkjenning.
- sørge for at søkeren har sendt inn all relevant informasjon.
- gi søkeren anledning til å kommentere eventuelle opplysninger i saken, hvis søkeren har grunnlag og interesse for å uttale seg om dem.
- gi søkeren mulighet til å rette opp eventuelle feil, misforståelser, unøyaktigheter eller

andre mangler innen en fastsatt frist

Godkjenningsplikt og oppgavefordeling i barnehageloven

Barnehageeier søker om å starte barnehage

Barnehageeieren skal søke til kommunen om godkjenning

Barnehageeier skal drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regler.

Når barnehageeier søker om godkjenning, må barnehageeier dokumentere at ute- og innearealene tilfredsstiller kravene i loven og at driften vil kunne skje i samsvar med gjeldende regelverk.

Søke om godkjenning av åpen barnehage

De fleste åpne barnehager har en åpningstid på mindre enn 20 timer i uken og har derfor ikke plikt til å søke om godkjenning.

Hvis en åpen barnehage søker om godkjenning, kan kommunen finansiere barnehagen.

Vurdering av åpne barnehager.

Arealnorm

Veiledende norm for barns lekeareal inne er 4 kvadratmeter netto per barn over tre år og om lag 1/3 mer (ca. 5,3 kvadratmeter) per barn under tre år. Utearealet i barnehagen bør være om lag seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne.

Normen har Kunnskapsdepartementet gitt i rundskriv F-08-06.

Denne normen tar utgangspunkt i hvor mange barn som er til stede i barnehagen samtidig, selv om barn deler en plass eller de har deltidsplasser.

Arealnormen er veiledende. Det betyr at kommunen kan godkjenne en barnehage med et annet areal enn normen, etter en konkret vurdering.

Hvor store endringer krever en ny søknad?

Når en allerede godkjent barnehage foretar endringer av et visst omfang, må barnehagen melde det til kommunen. Det er kommunen som avgjør om dette er en endring som krever ny godkjenning.

Om en barnehage endrer organisasjonsform og organisasjonsnummer, krever ikke det nødvendigvis en ny godkjenning. Kommunen må vurdere hvor store de faktiske endringene er.

Hvis en barnehagen flytter til et annet sted, vil endringen være så stor at den opprinnelige godkjenningen ikke er gyldig lengre, og barnehagen må søke på nytt.

Vurdering og vedtak

Rett til godkjenning

Barnehager som kommunen mener er egnet i tråd med formåls- og innholdsbestemmelsen, har rett til godkjenning. Dette gir lik rett til etablering for private og kommunale virksomheter.

Det er med andre ord en fri etableringsrett.

Hvilke vilkår kan kommunen stille?

Kommunen kan stille vilkår for

- antall barn
- barnas alder
- oppholdstid

i godkjenningen av en barnehage.

Det er ingen andre vilkår kommunen kan stille. Den kan for eksempel ikke godkjenne en barnehage med tidsbegrensning.

Kommunen kan avslå en søknad om godkjenning fordi barnehagen ikke er egnet til å oppfylle kravene til formål og innhold.

Kommunen skal begrunne hvorfor barnehagen ikke kan godkjennes.

Vurdering av ordinære barnehager

Kommunen skal vurdere om barnehagen er egnet ut fra kravene i barnehageloven. Det innebærer blant annet at barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter. Det medfører krav til utforming, innhold og bemanning.

Det betyr at kommunen

- skal vurdere om barnehagens fysiske rammer, altså lokaler, inventar og uteområder, er egnet for barnehagedrift
- skal fastsette barnas innendørs leke- og oppholdsareal
- skal vurdere bemanningsplanen, som skal vise at driften vil bli forsvarlig, og at barnehagetilbudet kan oppfylle lovens og rammeplanens krav til barnehagens innhold
- skal vurdere vedtektene
- skal kontrollere politiattest for leder og andre ansatte
- kan kreve at andre personer som regelmessig oppholder seg i barnehagen leverer politiattest

Barnehageeier

- fastsetter antall kvadratmeter per barn med utgangspunkt i arealnormen
- fastsette barnehagens vedtekter

Vurdering av familiebarnehager

Familiebarnehager skal godkjennes etter barnehageloven § 15 og forskriften om familiebarnehager.

Familiebarnehagen skal følge regelverket for foreldrebetaling og omfattes av forskrift om miljørettet helsevern for barnehager og skoler mv.

Kommunen skal

- kontrollere om familiebarnehagen tilfredsstillt krav i lov og forskrift
- godkjenne ordningen som samlet sett utgjør familiebarnehagen, enten det er et eller flere hjem
- vurdere om hjemmet og lokalet egner seg for familiebarnehagedrift, vurderingen må ta høyde for særtrekkene med familiebarnehager

Bebodde lokaler

Familiebarnehager skal fortrinnsvis foregå i bebodde lokaler. Det kan gis godkjenning til ubebodde lokaler der bebodde lokaler ikke kan skaffes. Med begrepet «bebodde» kan man imidlertid ikke kreve at familiebarnehagen drives bare i de rommene familien ellers bor. Kommunen må uansett gjennomføre en befaring i både hjem og eventuelle baselokaler.

Dobbelt gruppe

Dersom familiebarnehagen ønsker å gi tilbud flere enn fem barn, må den søke om godkjenning for dobbel gruppe. En dobbel gruppe har maksimalt ti barn over tre år som er til stede samtidig.

Familiebarnehager kan ikke ha doble grupper i ubebodde lokaler.

Vurdering av friluftsbarnhager

Noen barnehager med hovedvekt på friluftsliv har ikke lokaler i tradisjonell forstand, men bruker for eksempel skihytte, lavvo eller jordgamme. Andre tilbud er organisert sammen med en vanlig barnehage, slik at grupper av barn bytter på å være utendørs og i barnehagens lokaler.

Disse barnehagene må ha tilgang til lokaler slik at det er forsvarlig å huse alle barna samtidig ved behov, for eksempel ved dårlig vær. Det er av hensyn til sikkerhet, sanitære forhold og behovet for et stabilt barnehagetilbud.

Hvis tilbudet er organisert sammen med en vanlig barnehage har ordinære lokaler, kan kommunen etter en konkret vurdering gå noe ned på kravene til oppholds- og lekeareal per barn i ordinære barnehager. Godkjenningsmyndigheten må foreta en skjønnsmessig vurdering.

Momenter av betydning er

- kvaliteten på tilleggslokalene (lavvoen mv.)
- antall barn
- oppholdstid
- alder
- bemanning

Vurdering av åpne barnehager

Mange åpne barnehager trenger ikke å søke om godkjenning.

Kommunen skal vurdere virksomhetens egnethet ut fra kravene som stilles til formål og innhold. Kommunen må vurdere

- lokaler
- uteområde
- bemanningsplanen (både ut fra forsvarlighet og kravene til pedagogisk innhold)

Leder og andre ansatte ved en godkjent barnehage må kunne framlegge gyldig politiattest.

Hvis den åpne barnehagen oppfyller vilkårene i § 2 i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler mv. må barnehagen søke helsemyndigheten i kommunen om godkjenning i henhold til denne forskriften.

Vedtak om godkjenning

Avgjørelser om godkjenning av barnehager er et enkeltvedtak. I forvaltningsloven er det regler som gjelder saksbehandling. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler utfyller saksbehandlingsreglene i barnehageloven. Når kommunen skal fatte enkeltvedtak, må den følge disse reglene.

Begrunnelsen i enkeltvedtaket skal inneholde

- de reglene i loven eller forskriften som enkeltvedtaket bygger på
- de faktiske forholdene som er lagt til grunn i enkeltvedtaket
- hovedhensynene som har vært avgjørende for den vurderingen kommunen har gjort

Vedtaket bør være så konkret som mulig. Det bør for eksempel være lett å finne barnas totale leke- og oppholdsareal og barnehagens arealnorm i godkjenningen.

Se også hvilke vilkår kommunen kan stille i vedtaket.

Når barnehagen er godkjent, har eier ansvar for å registrere virksomheten i Enhetsregisteret.

Klage

Statsforvalteren behandler klager

Statsforvalteren er klageinstans for kommunens vedtak om godkjenning.

[Finn din statsforvalter](#)